

ความเหลื่อมล้ำและ ระบบสวัสดิการสังคม

ดร.วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์

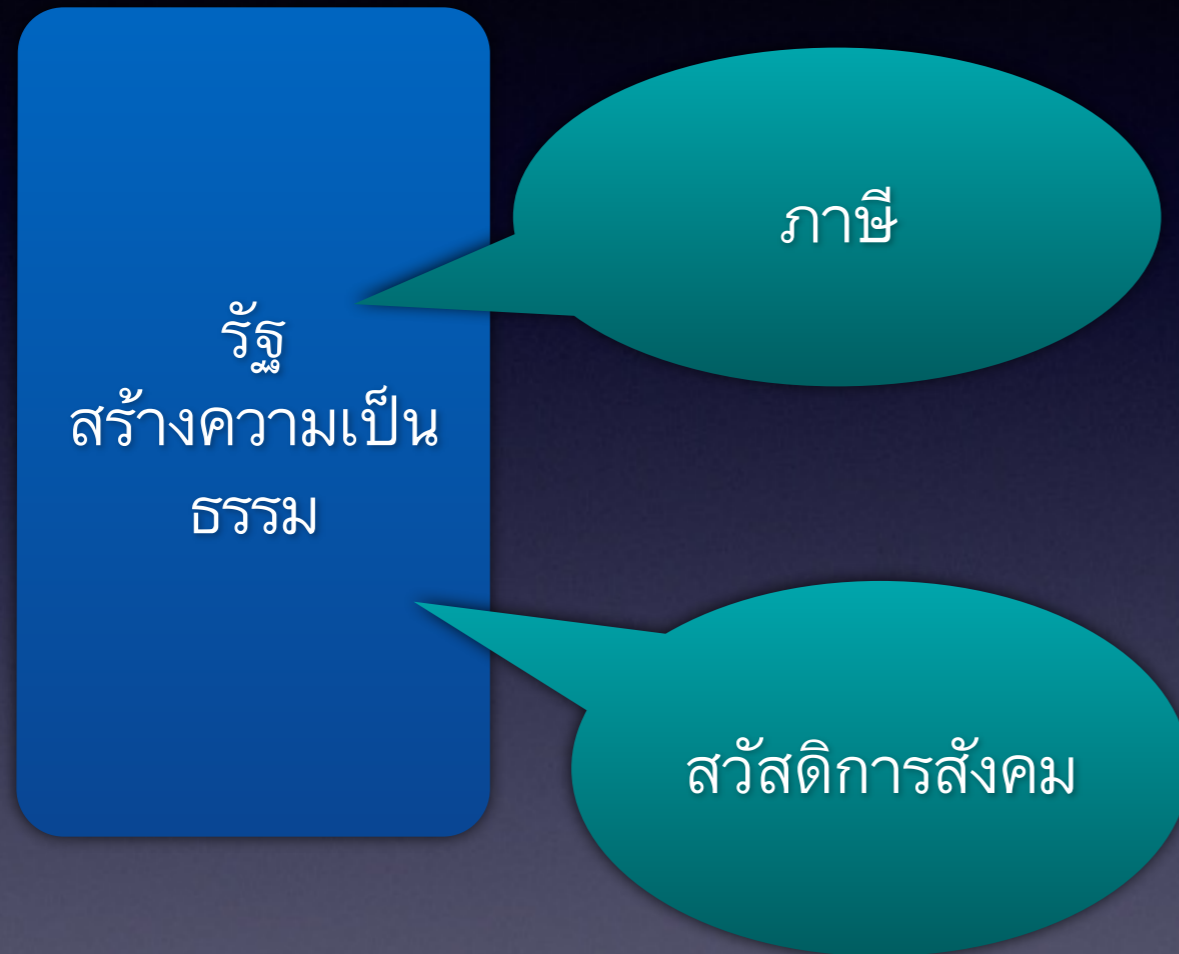
ที่ปรึกษา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

อาจารย์ สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประเด็น - ข้อเสนอ

- ทำไมต้องปฏิรูป สวัสดิการสังคม **Why?**
- สวัสดิการสังคมอะไร ที่เป็นปัญหา **What?**
- ปฏิรูปอย่างไร **How?**

ทำไมต้องปฏิรูปสวัสดิการสังคม ?

ประชาชนรู้สึก
ว่ารัฐไม่สร้างความเป็นธรรม

ตัวอย่าง 1 ความเหลื่อมล้ำของผลลัพธ์ด้านสุขภาพ

ปี 2554
อัตราการตายของมารดา
ต่อการเกิดมีชีพ 100,000 คน

เหนือตอนล่าง 62.7

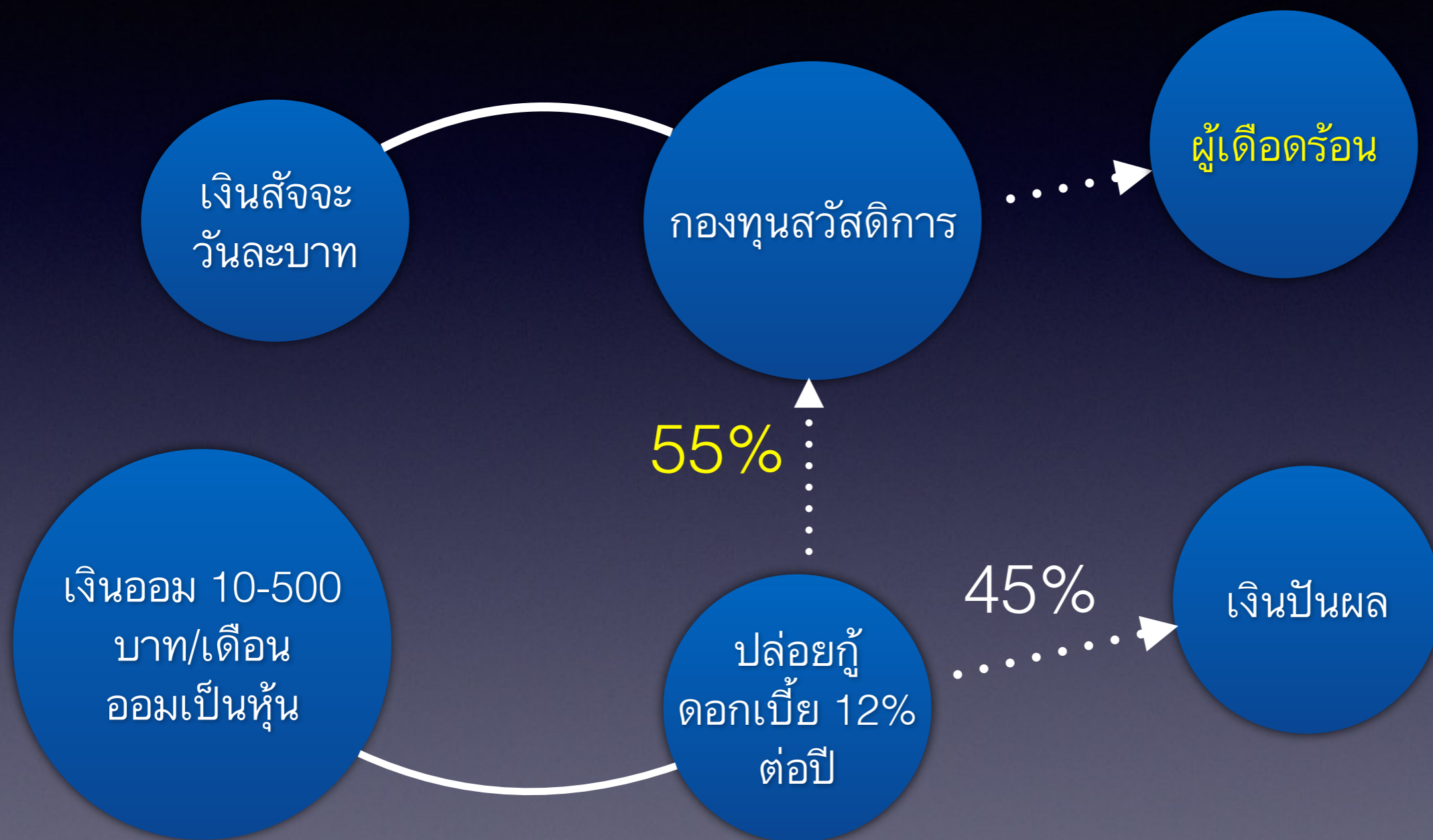
อีสาน 40-46

กรุงเทพ 32.8

ชายแดนภาคใต้ 73.7

ตัวอย่าง 2 ประชาชนไม่รู้รัฐ กระจายรายได้โดยชุมชน

หลักถ่วงหน้า -- ทุกคนสามารถเป็นสมาชิก ออมตามกำลังทรัพย์ การได้รับความช่วยเหลือเป็นไปตามความจำเป็น

ปฏิรูปสวัสดิการสังคมอะไรบ้าง

การขาดความมั่นคง ในชีวิต ในระยะยาว เป็นช่องว่าง
ให้คนเลือกเอาประชานิยม ในระยะสั้น

ปฏิรูปอย่างไร

- การประกันสุขภาพขั้นพื้นฐานที่เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติมีการกระจายทรัพยากรด้านสุขภาพที่เป็นธรรม
- การรักษาพยาบาลที่เกินขั้นพื้นฐาน ให้ประชาชนร่วมจ่าย (สำหรับ UC) รัฐร่วมจ่าย (สำหรับ ข้าราชการ) และสปส. ร่วมจ่าย (สำหรับผู้ประกันตน)
- เริ่มต้นให้ประชาชนออม เพื่อให้มีบำเหน็จบำนาญแบบถ้วนหน้า ไม่หวังพึ่งแต่รัฐ
- รัฐบาลท้องถิ่น รับผิดชอบเรื่องสวัสดิการสำหรับผู้ยากลำบาก ซึ่งสิ่งสำคัญควบคู่กันคือการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง (ต้องให้รัฐบาลท้องถิ่นมีส่วนแบ่งรายได้จากภาษีที่เก็บจากท้องถิ่น)

- ปฏิรูปประกันสังคมหลุดจากการเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้มีกรรมการที่รับผิดชอบต่อผู้ประกันตน เปิดเผยแพร่รายงานการประชุมของคณะกรรมการ การปฏิรูปนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อมีการรวมตัวของแรงงานที่เข้มแข็งกว่านี้
- ทั้งหมดนี้ ต้องมีกรอบเวลาการปฏิรูป เพื่อให้มองเห็นเป้าหมายเป็นรูปธรรม เช่น 6 เดือนแรก เริ่มทำอะไร และ 6 เดือนต่อไปจะต้องบรรลุเป้าหมายอะไร
- เป็นระบบสวัสดิการที่มีความก้าวหน้า
- ไม่ใช่ระบบก้าวหน้าแบบขอ แต่เน้นก้าวหน้าแบบมีส่วนร่วม และมีส่วนรับผิดชอบ (ร่วมจ่ายตามกำลังความสามารถ ร่วมรับประโยชน์ตามความจำเป็น)